

# GOŃCIE CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI

## Postulaty Górnego Śląska

Strajk górników w Anglii otworzył przed przemysłem górnośląskim, a specjalnie przed węglowym, rzeczywiste możliwości poprawy sytuacji. Gdyby rządy poprzednie, czyniąc zadość ostrzeżeniom i postulatom przemysłu górnośląskiego oraz niektórych publicystów, były na czas zajęły się zwiększeniem sprawności naszych kolei, oraz rozbudową portów w Gdańsku, byłby przemysł górnośląski w takim stopniu opanał rynki północne, że potrafiłby utrzymać je niemal w całości także i po zakończeniu strajku w Anglii, a w ten sposób gniejący ten przemysł od 2 lat ciężki kryzys byłby napewno został przełamany.

Niestety, rządy poprzednie w kierunku zwiększenia możliwości wykorzystania spodziewanego strajku górników w Anglii nic nie uczyniły, wobec czego z chwilą wybuchu tego strajku, górnośląski przemysł węglowy zdany był w zupełności na to, co własnym wysiłkiem i energią zdobyć potrafił. Jednak nawet postawiony własnym siłom, przemysł ten potrafił osiągnąć bardzo znaczne rezultaty, organizując w ciągu krótkiego czasu wywóz wszelkimi możliwymi drogami, a w pierwszym rzędzie kolejami niemieckimi i przez porty niemieckie i podwajającą drogą eksport z okresu przedstrajkowego, przyczyniając się dopływem wielkich ilości walut za wywieziony węgiel do znacznej poprawy naszego bilansu handlowego, do wzmocnienia stanu Banku Polskiego, do zwiększenia dochodów państwa i do poprawy ogólnej sytuacji gospodarczej w Polsce. Ale i inne działy przemysłu górnośląskiego uczyniły wszystko, co było w ich mocy, celem wykorzystania stworzonej dzięki strajkowi w Anglii koniunktury.

Jakkolwiek tedy pod wpływem strajku górników w Anglii nastąpiła poprawa niemal we wszelkich działach przemysłu górnośląskiego, to jednak jest to poprawa tylko chwilowa, pozostająca w ścisłym związku z przydatką koniunktury, a utrwalenie tej poprawy będzie zależało w pierwszym rzędzie od polityki, jaką Rząd obecny prowadzić będzie w stosunku do przemysłu górnośląskiego. Przemysł ten nie wymaga od Rządu żadnych dla siebie przywilejów i pragnie jedynie, by traktowany był na zasadach równoprawności ze wszystkimi innymi gałęziami przemysłu polskiego.

Rozwój zaś tego przemysłu leży w interesie całego państwa. Ofóz pierwszym postulatem racjonalnej polityki gospodarczej rządu, warunkiem sine qua non zdrowych podstaw życia gospodarczego jest utrzymanie kursu zło tego na dotychczasowym poziomie i niedopuszczenie do ewentualnych większych wahań kursowych w kierunku dodatnim lub ujemnym. W sposób najbardziej kategoryczny należy tu się przeciwstawić wszelkim próbom inflacji.

W dziedzinie podatkowej przemysł górnośląski nie uchylając się bynajmniej od koniecznych i należnych państwu świadczeń, musi jednak na równi z całym przemysłem polskim przeciwstawić się wszelkim nadmiernym obciążeniom podatkowym, a w szczególności bezwzględnemu ściąganiu podatku majątkowego w pierwotnej jego wysokości lub w przyspieszonych terminach oraz ograniczeniu podatku dochodowego w dalszym ciągu, jedynie do nielicznej warstwy posiadającej, gdyż nadmierne obciążenie podatkowe z konieczności podraża koszt produkcji, a tem samem i koszt utrzymania w kraju.

Przemysł górnośląski uznaje również w całej pełni konieczność opieki społecznej nad warstwą robotniczą oraz konieczność pewnych świadczeń na cele zabezpieczenia robotnika na wypadek choroby, wypadku i niewalidzwa, lecz — zgodnie zresztą z projektem o-

becnego ministra pracy i opieki społecznej — domaga się przede wszystkim zwrócenia świadczeń społecznych we wszystkich dziedzinach Polski, a następnie scentralizacji administracji wszelkiego rodzaju ubezpieczeń społecznych w zakładach terytorjalnych, celem obniżenia kosztów tej administracji, a w dalszym ciągu także i wysokości obecnych wkładek, które również zupełnie niepotrzebnie i ze szkodą dla robotnika wpływają na zwiększenie kosztów produkcji i zmniejszenie zdolności konkurencyjnej naszego przemysłu.

W dziedzinie polityki handlowej przemysł górnośląski w zgodzie z całym przemysłem polskim pragnie jaknajszerszego zawarcia traktatów handlowych z najbliższymi naszymi sąsiadami, a w szczególności z Niemcami, które były i z konieczności pozostaną dla Polski zawsze najważniejszym rynkiem zakupów i zbytu, przyczem — rzecz

prosta — interesy produkcji polskiej winny być należycie chronione.

W polityce taryfowej zarządu naszych kolei, która przez pewien czas była dostosowana do słusznych wymagań przemysłu, zaznaczył się w ostatnim czasie pewne przesunięcia, oraz pojawiają się zapowiedzi dalszych zmian w kierunku sprzecznym z interesami naszej produkcji. I tu także przemysł górnośląski, dostarczając kolejom naszym węgla najtańszego na świecie i umożliwiając im w ten sposób utrzymanie kosztów eksploatacji na stosunkowo niskim poziomie, może się słusznie domagać wzajemnego parcia w postaci niskich taryf eksportowych i silnego zróżnicowania taryf przewozu węgla na Kresy Wschodnie, co zresztą z względu na zwiększenie się w tym wypadku ładunków węgla, leży w interesie samych kolei.

Dr. L. F.

## Sprawa otwarcia Sejmu

Jakie brzmienie posiadają urzędowe pisma. Akt otwarcia sesji bez udziału prasy

Warszawa. — W dniu wczorajszym p. prezes Rady ministrów przesłał na ręce pp. marszałków Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej dwa jednoznaczne pisma treści następującej:

Warszawa, 8 listopada 1926. Do Pana Marszałka Sejmu (Senatu) Rzeczypospolitej Polskiej!

Przesyłając uwierzytelniony odpis z rządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 8 listopada 1926 r. o otwarciu sesji zwyczajnej Sejmu i Senatu, którego ogłoszenie w „Monitorze Polskim” zostało jednocześnie zarządzone, mam zaszczyt prosić p. Marszałka o uwiadomienie pp. posłów do Sejmu (członków Senatu) Rzeczypospolitej o dniu i godzinie otwarcia sesji w celu wzięcia przez nich udziału w otwarciu. Prezes Rady ministrów w. z. K. Bartel.

Do powyższego dołączono odpis z rządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o otwarciu sesji zwyczajnej Sejmu i Senatu treści następującej:

Na podstawie art. 25 i 37 konstytucji otwarcie sesji zwyczajnej Sejmu i Senatu, zwołanej zarządzeniem mojem z dnia 31 października 1926 r. zarządzam na Zamku w dniu 13 listopada 1926 r. o godzinie 14-tej.

## Zadania Związków górników angielskich

Pod jakimi warunkami górnicy podejmą pracę?

Londyn. — Komitet wykonawczy związku górników odbył wczoraj rano naradę, poświęconą projektowi porozumienia w przemyśle węglowym, opartym na podstawie umów okręgowych. Projekt ten został uzgodniony jeszcze w sobotę z poglądami obu stron na oddzielnej konferencji z rządem i opiera się na głównych zasadach dawnego porozumienia ogólnokrajowego. Przyjmując warunkowo propozycje rozstrzygnięcia zatargu w drodze porozumienia okręgowego górnicy wypowiedzieli do projektu 4 następujące zadania: 1) Utrzymanie zasady ogólnokrajowości w sprawie minimum procentowego; 2) określenie w poszczególnych okręgach wysokości płac, odpowiadających minimum kosztów utrzymania w danym okręgu; 3) przyjęcie jednolitej metody w ustalaniu stosunku wysokości zarobków do zysków, osiągniętych przez przedsiębiorców; 4) ustalenie formy przyszłej organizacji ogólnokrajowej, której zadaniem byłoby regulowanie stosunku pracy do przedsiębiorstw.

Rząd przedstawiał związkowi przemysłowców wszystkie powyższe wymieniające zastrzeżenia, którym nadał bardziej określona formę, wprowadzając zmianę do punktu 4-go. Poprawki rządu idą w kierunku zmiany proponowanej przez górników organizacji ogólnokra-

jowej na analogiczne organizacje lokalne, mające czuwać nad wykonaniem przyszłego porozumienia i warunkami najmu. Według poprawek rządu rozstrzygnięcia tych organizacji kontrolnych nie wymagają uciekania się do rozjemczej organizacji centralnej, która ma być powołana w drodze ustawowej.

Delegaci przedsiębiorców przyjęli projekt z poprawkami rządu z tem jednak zastrzeżeniem, że decyzja ostateczna należy do lokalnych związków właścicieli kopalń, do których delegaci zwrócą się z propozycją przeprowadzenia rewizji dawnych warunków, uzgadniając je tym sposobem z nowym projektem porozumień okręgowych, jako podstawą przyszłych rokowań. W razie zgody lokalnych związków właścicieli kopalń, rząd przyrzekł górnikom zabezpieczenie lojalnego wykonania projektu, którego dalszy los zależy raczej od dalszych postanowień, jakie powzią na konferencji członków komitetu wykonawczego związków górników. O uchwałach, które zapadną na posiedzeniu komitetu wykonawczego, rząd ma być powiadomiony jeszcze dziś wieczór.

Wielki wybór najpiękniejszych pocztówek w sklepie „GOŃCA”

## Marsz. Rataj o rozpoczęciu prac sejmowych.

Warszawa. W związku z rozpoczęciem się sesji sejmowej budżetowej, marszałek Sejmu Rataj na prośbę korespondenta „Kur. Codz.” wyraził następującą opinię, co do terminu pierwszego posiedzenia Sejmu:

— Definitywnego terminu pierwszego normalnego posiedzenia Sejmu nie można jeszcze w dniu dzisiejszym ustalić. — Stanęliśmy przecie na stanowisku, że sesja Sejmu rozpocznie się dopiero z chwilą otwarcia jej przez Prezydenta Rzeczypospolitej. Dopiero więc po tym akcie będą mogli zwołać pierwsze posiedzenie.

Na pytanie korespondenta — „Kurjera Codz.,” czy możliwym jest, iż jeszcze w nadchodzącą sobotę po uroczystości na Zamku zbiorą się posłowie w gmachu Sejmu na pierwsze posiedzenie, p. marszałek odpowiedział: „Jest to w zasadzie możliwe i obojętne stojąc na stanowisku jak najszerszego rozpoczęcia normalnej pracy Sejmu nad budżetem.

Normalny budżet obowiązywać już będzie przecie od 1 kwietnia 1927 roku, nie wiele już więc pozostaje Sejmowi czasu do pracy. Jednakże, jak zwykle, tak i tym razem chcę działać w porozumieniu z rządem. Jeżeli więc rząd miał pewne zastrzeżenia co do normalnego posiedzenia w sobotę, to nie widzę powodu, aby sprawy tej nie zatłoczyć na drodze obopólnego porozumienia.”

## TELEGRAMY

### Revolucja w Brazylii.

Londyn. Dzienniki donoszą, że oddziały powstańcze rewolucjonistów brazylijskich posuwają się w kierunku na Bella Vista.

Kolonijni osadnicy zagrożonych miejscowości uciekają do Paragwaju.

### Mussolini daje zadośćuczynienie Franco

Rzym. Mussolini przesłał do ambasadora francuskiego notę, wyrażającą żywe ubolewanie z powodu manifestacji w Ventimiglia, oraz komunikującą, że wydał rozkaz oddania pod sąd niejakiego Cauvima i szeregu innych osób, które re podmawiały do antyfrancuskich wystąpień.

W sprawie zajęć w Benghazi Mussolini oświadcza, że do pułkownika karabinierów, który doprowadził do wywieśnięcia sztandaru włoskiego obok sztandaru francuskiego, wysłane zostało surowe upomnienie wraz z kategorycznym rozkazem unikania na przyszłość podobnych zajęć.

### Rosyjska akademia wojskowa w Białogrodzie.

Białogrod. Oficerowie rosyjscy, zamieszkałi na emigracji w Jugosławii, rozpoczęli pracę nad organizacją rosyjskiej akademii wojskowej w Białogrodzie. — Akademia będzie nosiła nazwę „wojskowych kursów naukowych”. W skład jej słuchaczy wejdą byli wojskowi armii rosyjskiej, znajdujący się obecnie na emigracji. Wykłady obejmować będą dziedzinę taktyki i strategii, specjalne doktryny wojenne, z uwzględnieniem wojny chemicznej oraz psychologii wojennej. — Kurs akademii będzie dwuletni. W skład komitetu organizacyjnego akademii, prezesem którego jest gen. Dragomirov, wchodzi generałowie: Ilkiewicz, Wiazmitinow, Kazanowicz, Baumgarten, Polański i inni.

### Bojówki niemieckie pod opieką Reichswehry

Berlin. — Pruski minister spraw wewnętrznych Grzesiński zapowiedział ogłoszenie memoriału z rewelacjami o przygotowaniach organizacji wojskowych Wiking i Olimpia. „Montag Morgen” ogłasza dziś fragmenty z tego memoriału, które stwierdzają, że od grudnia 1925 członkowie tych organizacji prowadzili systematyczne ćwiczenia wojskowe w koszarach Reichswehry. Komendanci pułków niemieckich





